

[Lone Dybkjær]

Vi har dog også noteret os den socialdemokratiske ordfører, hr. Poul Andersens bemærkninger til lovforslaget, og vi vil arbejde videre også med de spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Lysholm Christensen (KRF):

Vi står her med et forslag til lov om Klagenævnet for Udbud. Her i landet har vi normalt ikke noget imod fri konkurrence på lige vilkår, og derfor kan vi heller ikke have det store imod dette lovforslag. Det har vi i hvert fald ikke fra Kristeligt Folkepartis side. Vi mener, det er udmærket, at man får oprettet et klagenævn, som kan påse, at reglerne overholdes ved indgåelse af offentlige kontrakter m.v.

Om det så fører til flere arbejdspladser i Danmark, kan vel egentlig henføres til håbets sfære. Det er i hvert fald vigtigt, at tingene går retfærdigt og rigtigt til. Derfor er det nødvendigt, at vi får oprettet et klagenævn, som kan påse, at reglerne overholdes. Vi medvirker gerne til en hurtig gennemførelse af forslaget.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Tak for de mange positive bemærkninger og også for de spørgsmål, der, så vidt jeg har kunnet høre på samtlige ordførere, vil blive stillet i udvalget. Det vil vi medvirke til at besvare.

Et enkelt spørgsmål vil jeg godt tage fat i her: Hvordan ligger det med de andre lande? Jeg kan sige, som det også fremgår af bemærkningerne, at dette direktiv skal være gennemført i samtlige EF-lande inden udgangen af i år. Vi har altså lagt os tæt op ad datoen. Det er helt nøjagtigt den 21. december, men det skal være gennemført i samtlige lande. Er det ikke gennemført i de øvrige lande til samme tid, vil der givet blive rejst sager imod dem for ikke at gennemføre direktivet. Vi skulle altså her have lagt os tæt op ad datoerne i samtlige 12 EF-lande.

Med hensyn til fru Annette Justs spørgsmål om dobbeltarbejde kan jeg sige, at dette forslag gerne skulle forhindre, at der overhovedet bliver anledning til at anlægge skadesager, og så er der ikke tale om dobbeltarbejde, idet jeg giver ret i, at når der er tale om en egentlig skadeserstatning, henvises afgørelsen til domstolene. Meningen med dette hurtigt arbejdende klagenævn er netop, at man kan nå at gribe ind, inden sagerne bliver afgjort på en sådan måde, at der er behov for at lægge en skadesag an. Det skulle gerne være sådan, at vi fik arbejdet og ik-

ke skulle leve af skadeserstatningerne, så i den henseende har vi det samme formål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om kiropraktorer m.v.

Af sundhedsministeren (Ester Larsen).

(Fremsat 30/1 91).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Vi er i Socialdemokratiet meget tilfredse med, at sundhedsministeren nu følte presset så stort og vedvarende, at der ikke var nogen vej uden om at fremsætte det foreliggende lovforslag. Det er næsten et år siden, at et flertal fra Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Fremskridtspartiet tilkendegav, at vi hellere så, at ministeren fik vedtaget et lovforslag, end at vi fremlagde et beslutningsforslag om at autorisere kiropraktorer. Ministeren gik til biddet og lovede at fremsætte lovforslaget, men alligevel var ministeren på vej til at lave en smutter ved at trække tiden ud. Jeg synes også, at det er rimeligt, at det er på grundlag af et lovforslag fra regeringen og de dygtige embedsmænd i Sundhedsministeriet, at vi i dag behandler lovforslaget om autorisation af kiropraktorer.

Lovforslaget i sig selv er simpelt og teknisk set uden store vanskeligheder. Autorisationen kommer ikke til at betyde udgifter for statskassen, snarere tværtimod, altså giver indtægter. Autorisationen vil betyde, at samarbejdet mellem de forskellige behandlergrupper inden for sundhedsvæsenet bliver præciseret, og at kun

[Erling Christensen]

mennesker, der har gennemgået en af Sundhedsstyrelsen godkendt uddannelse, har ret til at udøve kiropraktisk virksomhed og kalde sig kiropraktor.

Kort og godt kan vi fastslå, at en vedtagelse af lovforslaget vil betyde en konfirmation af overenskomsten fra 1978 mellem Dansk Kiropraktorforening og den offentlige sygesikring, der sikrede tilskud til kiropraktisk behandling. Jeg synes også, at en vedtagelse er en anerkendelse af det arbejde, kiropraktorerne udfører, når over en kvart million mennesker hvert år modtager behandling ved kiropraktorer. Jeg synes også, at det er det, når der findes en Landsforening til Kiropraktikkens Fremme med næsten 60.000 medlemmer, og når der hvert år er 20-30 unge danske, der begynder uddannelsen til kiropraktorer ved Odense Universitet, når vore nabolande har anerkendt kiropraktoreres indsats ved at autorisere faget, og når vi uden problemer kan afgrænse virksomhedsområdet. Det er jo det væsentligste set i forhold til andre grupper, vi kunne forestille os også kunne ønske autorisation.

Men sammenlagt siger den opregning, at vi så også uden indskrænkninger igennem autorisation må give vores anerkendelse. Det gør ministerens lovforslag også lige indtil side 14 i bemærkningerne, hvor ministerens udkast til bekendtgørelse i § 4 indeholder en helt urimelig indskrænkning i kiropraktoreres arbejde. Ikke i vore nabolande eller i aftalen med den offentlige sygesikring, som dog har været godkendt fire gange i Sundhedsstyrelsen, i Sundhedsministeriet, er der en sådan indskrænkning. Den er unødvendig og sætter unødvendigt en plet på et ellers godt og velgennearbejdet lovforslag. Hvis det ikke kan være anderledes, kan vi godt leve med, at ikrafttrædelsestidspunktet bliver 1. januar 1992, men hvad er der i vejen for at sætte 1. oktober eller 1. september i år? Tilsvarende kan jeg sige om turnustjenestens længde. Hvorfor ikke med det samme sige 12 måneder, som andre allerede har indgået aftale om?

Vi tilslutter os også den lille ændring af terapiassistentloven, som der er i lovforslaget. Lovteknisk er det ikke særlig elegant at putte ændringen ind her, men det må og kan vi leve med. Kort og godt: Giver ministeren køb på § 4 i udkastet til bekendtgørelsen, giver vi fuld tilslutning til loven og til en hurtig udvalgsbehandling.

Karen Højte Jensen (KF):

Den konservative folketingsgruppe kan tilslutte sig det foreliggende forslag om autorisation af kiropraktorer og de krav, der skal være opfyldt for at opnå en sådan autorisation. Vi har i Danmark haft kiropraktorvirksomhed i adskillige år. Den har været en integreret del af sundhedsvæsenets behandlingstilbud til borgerne, og fra 1978 har det været muligt for borgerne at opnå sygesikringstilskud. Jeg vil gerne understrege, at kiropraktorerens virksomhed også blev omfattet af Sundhedsvæsenets Patientklagenævns virksomhed, da dette blev etableret. Det er vigtigt for mig at understrege, at kiropraktorvirksomheden har været udøvet på fuldt forsvarlig vis i de år, vi har haft den.

Fra konservativ side lægger vi også vægt på, at forslaget ikke lægger op til ændring af sygesikringens ydelsesmønster eller ydelsesniveau, således at der skal flere midler til.

Konsekvensen af en autorisation må, som det også fremgår, være, at de offentlige sundhedsmyndigheder kan kontrollere indholdet af uddannelsen.

Det foreliggende forslag må ikke skabe præcedens, så lad mig give den melding, at en autorisation af kiropraktorer ikke betyder, at de mange andre grupper, der ønsker en lignende ordning, også skal have det.

Vi går som nævnt ind for forslaget, som i øvrigt ikke medfører store ændringer i forhold til den kendte praksis, hvad angår virksomhedens udøvelse.

Anders Mølgaard (V):

Jeg vil bare på Venstres vegne kort og klart sige, at vi tilslutter os forslaget.

Birgitte Husmark (SF):

Fra SF's side er vi meget tilfredse med, at sundhedsministeren nu har fremsat dette forslag. Det er, som sagt tidligere, et resultat af, at et flertal bestående af S, SF og Fremskridtspartiet i foråret gav hinanden håndslag på, at det var en god idé at give kiropraktorerne autorisation. Det mener vi, selv om sygesikringen siden 1978 har indgået overenskomst med kiropraktorerne, bl.a. fordi kiropraktorerne selv ønsker denne autorisation, fordi der så er mulighed for at føre en tættere justits med udøvelsen af kiropraktoreres virksomhed. Hvis en kiropraktor skulle være kommet i vanskeligheder og ikke er

[Birgitte Husmark]

i stand til at udøve virksomheden på betryggende vis, kan man nu midlertidigt eller permanent fratage autorisationen og dermed hindre, at der opstår problemer eller direkte skader.

Man kan også kigge lidt ud over landets grænser og se, at både i Norge, Sverige og Island er kiropraktorer autoriserede, og også af den grund er det rimeligt, at Danmark paralleliserer sit sundhedsvæsen til de øvrige nordiske lande.

Jeg vil godt påpege et par gode detaljer i lovforslaget, som vi er glade for er med. Vi synes, det er vigtigt, at kiropraktorerne »skal føre ordnede optegnelser over deres virksomhed«, det er en god ting, og det vil også betyde, at de, der modtager kiropraktorbehandling, kan få indsendende med, hvad der foregår.

Vi synes også, at det er udmærket, at tilskud ydes til behandling ved kiropraktor, selv om der ikke foreligger henvisning fra en læge. Vi mener, at kiropraktorer må være i stand til på betryggende vis selvstændigt at udøve deres erhverv.

Endelig er vi tilfredse med det, der er kommet med i lovforslaget om, at der gives friere hænder for fysioterapeuter i forhold til lægerne, således at også denne faggruppe selv kan bestemme indholdet af en given, lægehenvist behandling.

Vi har, som hr. Erling Christensen, også et enkelt spørgsmål: Vi undrer os meget over bekendtgørelsens § 4, der undtager kiropraktors udøvelse over for børn under 1 år. Umiddelbart kan vi ikke se nogen grund til, at kiropraktorerne skulle være undtaget denne mulighed for at behandle børn under 1 år. Vi har ikke set nogen dokumentation, der kunne give nogen begrundelse for det, tværtimod er det en praksis, der indtil nu har fundet sted, uden at det er i hvert fald os i SF bekendt, at det skulle have givet nogen særlige problemer. Men det er også den eneste skønhedsplet, og den håber vi da bestemt at vi kan få rettet meget hurtigt i udvalgsarbejdet. Ellers er vi meget glade for, at vi nu er nået så langt.

Køpke Christensen (FP):

Jeg kan da give fru Birgitte Husmark ret i, at det forslag, vi har til behandling i dag, er en gammel sag også for Fremskridtspartiet. Vi ser derfor meget positivt på dette lovforslag.

Vi er enige med Dansk Kiropraktorforening i, at det er et afbalanceret og konstruktivt initiativ, der tages. Hvis loven bliver gennemført, vil det efter vores opfattelse være et godt grundlag for fremtidigt samarbejde imellem fysioterapeuter, læger og kiropraktorer, og derfor vil det være en stor hjælp til den del af befolkningen, der har sygdomme i bevægeapparatet. Der vil med dette ganske givet ske en styrkelse af indsatsen over for de nævnte sygdomme.

Fremskridtspartiet er enig med Socialdemokratiet – og også med SF, kan jeg forstå – i det kritiske syn på § 4 i udkastet til Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse om kiropratorvirksomhed. Efter vores opfattelse er det fuldkommen uforståeligt, at disse nye, autoriserede kiropraktorer ikke kan få adgang til at behandle børn under 1 år.

Når man ved, hvorledes det er at have f.eks. et kolikbarn, og hvor gode resultater der hidtil har været med hensyn til behandling af disse fra kiropraktorernes side, og i betragtning af, at alternativet er medicinsk behandling, herunder opiumbehandling, er der ingen saglige argumenter efter vores opfattelse for, at der ikke kan gives denne adgang.

Nogle vil måske tænke på den sag fra Esbjerg, hvor et barn afgik ved døden et døgn efter, at barnet var behandlet hos en kiropraktor. Det er naturligvis tragisk, men vi må understrege kraftigt, at kiropraktoren i dette tilfælde blev frifundet. Derfor kan vi bare konstatere, at der hidtil ikke efter vores opfattelse er sket nogen alvorlige ting ved behandling af børn under 1 år. Vi ved også, at behandlingsformen for disse børn ikke er som for voksne.

Man må også tage i betragtning, at man i Danmark i over 65 år har behandlet disse børn under 1 år, og at denne behandling har været omfattet af sygesikringsordningen i mere end 12 år. Når vi ser på de øvrige lande, der har autorisation for kiropraktorerne – jeg tænker naturligvis her på Schweiz, Norge og Sverige – så har disse lande heller ingen forbud mod behandlingen, som det har været nævnt.

Fremskridtspartiet er altså af den opfattelse, at man absolut bør overveje ligesom i de øvrige lande, jeg lige har nævnt, at acceptere behandling også af børn under 1 år, også i betragtning af, at behandlingen jo er tilpasset barnets udvikling, og at den teknik, der anvendes, efter Kiropraktorforeningens udsagn er af særlig nænsom og blid karakter.

[Køpke Christensen]

Fremskridtspartiet appellerer derfor til, at vi i hvert fald får dette punkt ændret, således at vi har de samme regler som andre lande. Vi appellerer altså til, at den endelige bekendtgørelse bliver ændret.

Med disse bemærkninger skal Fremskridtspartiet se positivt på lovforslagets fortsatte behandling i udvalget.

Lis Noer Holmberg (CD):

Det lyder jo, som om der er meget stor enighed om dette lovforslag. I CD's gruppe har vi ofte diskuteret autorisation, og egentlig er vi ikke særlig vilde med det. Vi kan da godt se, at når en gruppe som nu kiropraktorerne ønsker autorisation, så er det, fordi man vil have sikkerheden ved, at man kun ved autorisation er fuldt kompetent til at udføre dette hverv og kalde sig kiropraktor.

Vi har den opfattelse, at hvis der findes en brancheforening – og det gør der jo på dette område – så kan folk føle sig trygge ved henvendelse til ethvert medlem af denne organisation.

Når vi kigger på andre lande i f.eks. De Europæiske Fællesskaber, har man ikke dér etableret autorisationsordninger for kiropraktorer. Nej, vil man så sige – og det er da også blevet sagt – men det har man i de nordiske lande som Sverige, Norge og Island. Jamen hvorfor skal vi indføre autorisation, når man i hele Europa kan drive kiropraktik uden autorisation? Og desuden er vel både Norge og Sverige på vej ind i EF.

Det helt afgørende er, at kiropraktorerne er en integreret del af sygesikringssystemet, og det er de jo. Vi ved, at der findes mange andre alternative behandlere, der brændende ønsker sig overenskomst med sygesikringen, det skal jeg ikke komme ind på nærmere her, men det var nok relevant, at vi spekulerede lidt på det også. Jeg tror, at det kunne aflaste sygehusvæsenet et langt stykke hen ad vejen.

Som der står i den skriftlige fremsættelse, så har danske kiropraktorer udøvet deres virksomhed på fuldt forsvarlig måde uden autorisation, og vi må ikke glemme, at der har været kiropraktorvirksomhed i dette land siden 1920.

Med hensyn til uddannelsen finder vi det betryggende, at der stilles de nævnte krav for, at man kan praktisere. Vi synes også, det er godt, at der gives uddannelsesstøtte, også selv om uddannelsen finder sted i udlandet.

Der har været talt meget om at starte en kiropraktoruddannelse her i landet, ja, der foreligger faktisk en betænkning om det. Det skulle være en skole, der skulle dække de nordiske lande, men nu står vi jo over for det indre markeds åbning imod Europa også med hensyn til job, og vi satser på, at folk kan gå over grænser, få job hist og pist inden for De Europæiske Fællesskaber. Derfor kunne det være interessant at høre, hvordan man tackler dette område i de lande, som vi nu åbner dørene til, og som vi i høj grad vil samarbejde med om så mange andre ting.

I hvert fald ved vi, at der ikke er autorisationsordninger i Europa, men på mange andre områder laver vi jo herfra EF-aftaler og direktiver og samordner tingene, og derfor synes jeg, man skal være varsom med at starte noget rent nordisk op på dette område. Nu er det jo heller ikke uddannelsen som sådan, vi skal diskutere her i dag, men vi mener altså, det havde været smart, om vi først fik lidt mere oplysning om forholdene i de europæiske lande, inden vi gav os i kast med det her.

Vi vil se, hvad der sker under udvalgsarbejdet, og vi vil også stille nogle spørgsmål hen ad vejen, og derefter vil vi tage stilling til, om vi kan støtte lovforslaget.

Jeg vil godt lige samle op, hvad et par ordførere har været inde på, nemlig spørgsmålet om behandling af børn. Jeg synes også, det er meget uheldigt, hvis man pludselig forbyder kiropraktorer at have børn under behandling. Jeg ved, der er utrolig mange, der ikke har kunnet løse det forfærdelige problem med kolik hos børn, men det har kiropraktorerne altså faktisk gjort med held.

Også i andre tilfælde – f.eks. kan små børn være fastlåst såvel i nakken som over lænden, og det kan ligefrem give dem en skævhed i væksten, hvis de ikke får behandling – kender jeg eksempler på, at kiropraktorerne virkelig har gjort et godt stykke arbejde. Derfor synes jeg, at man skal overveje det grundigt, inden man siger helt fra over for, at man må behandle børn.

Men vi følger altså denne sag, og så tager vi stilling til, om vi kan tilslutte os.

Elisabeth Arnold (RV):

Dette forslag er jo en efterdønning efter nogle af de mange slagsmål, der sker i det store sundhedssupermarked, hvor forskellige tera-

[Elisabeth Arnold]

peutgrupper udbyder deres behandling til patienterne.

Her prøver man så at få mere ordnede forhold i en slagmark mellem læger, kiropraktorer og fysioterapeuter, og det skal vi fra Det Radikale Venstres side hilse velkommen. Det er udmærket, at vi får en autorisationsordning på dette område.

Men vi vil også gerne støtte det, som fru Karen Højte Jensen fra Det Konservative Folkeparti sagde, at dette, at vi nu autoriserer den gruppe behandlere, ikke automatisk betyder, at vi vil se lige så positivt på alle mulige andre terapeutgrupper, som efterhånden måtte ønske at blive autoriseret. Der kan nævnes en lang række andre faggrupper, som ønsker tilsvarende forhold, og det vil vi ikke uden videre give tilsagn om. Vi vil behandle hver faggruppe ud fra en saglig stillingtagen til baggrunden for deres ønske om autorisation.

Jeg lægger også vægt på at sige, at det ikke er på baggrund af utilfredsstillende behandling fra kiropraktorens side eller massive klager over kvaksalvere eller charlataner, som har behandlet patienterne dårligt, at denne autorisationsordning bliver indført. Det er simpelt hen, fordi der er kredse, som har ønsket at få mere ordnede forhold og få mulighed for at få overenskomster igennem og få fastere aftaler med det offentlige sundhedssystem. Der ligger altså ikke i dette, at der har været klager eller er sket utilfredsstillende behandling fra kiropraktorerens side.

Med disse ord vil jeg tilsige positiv behandling af lovforslaget i udvalget.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Emnet for det lovsag, vi nu behandler, har vi jo diskuteret meget herinde igennem tiderne, og jeg har haft lejlighed til at følge den diskussion i adskillige år. Jeg synes, at det stort set er et godt forslag, men der er nogle ting i forslaget, som må belyses og undersøges nærmere.

Vi kommer jo ikke uden om, at kiropraktorer i dag er en del af vores sundhedssystem, som benyttes af en stor gruppe mennesker. Der er nogle grupper, som overhovedet ikke vil have noget med det system at gøre, og der er andre, der synes, at det er lykken med det. Kristeligt Folkepartis mening har altid været, at mennesker sådan set skulle have lov til at have et frit valg; hvis man ønskede at benytte det, så skulle

man have mulighed for det, bl.a. også med tilskud.

På den anden side mener vi også, at det er meget væsentligt, at man også undersøger sagen til bunds, når man skal godkende og autorisere nogen. Det ligger også i lovforslaget, at man virkelig skal have et grundlag at gøre det på.

Jeg synes personlig, at det er vældig godt, at man ligesom kan få styr på den ting, at når nogen fremover kalder sig kiropraktor, er der en garanti for, at de har gennemgået en uddannelse, de står inde for noget, og de kan straffes og lign., hvis de ikke overholder nogle regler. Det er i sig selv en vældig god ting.

Skeptikerne, som kommer med forskellige synspunkter om dette forslag, er jo bange for, at kiropraktorerne skal udføre en behandling, som er skadelig. Jeg har selv mødt adskillige, der har talt om, at f.eks. kræftsygdomme ofte kan vise sig i bevægelsesystemet. Men jeg tror, at vi skal drøfte det i udvalget og finde ud af, hvilke garantier der egentlig ligger i lovforslaget for, at kiropraktorer er forpligtet. Og måske kan man så få dem luget ud, der ikke har været så agtpågivende.

Der er også et problem om småbørn, som har været rejst af adskillige. Jeg vil gerne være med til at drøfte i udvalget, hvorfor denne gruppe skal ud, når forældrene ønsker at få denne behandling. For mig er det meget væsentligt, at nogle forældre ønsker at få den behandling, og hvis vi så nægter den – det kan godt være, vi skal det – må der være særlig gode grunde for det.

Man kan jo spørge, når man har ladet det ske i så mange år, om det så har været livsfarligt for de småbørn, der har været under behandling i alle de år. Vi vil gerne i udvalget have noget at vide om, hvorfor man har valgt at tage denne gruppe ud, med hvilken begrundelse man har gjort det. Det er jo ikke nok at sige, at barnet har mest brusk og er skrøbeligt, det ved vi alle sammen, men der må være særlige grunde for det, og dem vil vi meget gerne have at vide. Vi synes, at det ville være forkert over for en gruppe mennesker, der ønsker at bruge en kiropraktor til deres små børn.

Og så har nogle nævnt noget om andre grupper, men jeg er såmænd ikke så bange for at se på andre grupper, for det er meget væsentligt, at når vi laver autorisationer, så har vi styr på

[Inger Stilling Pedersen]

det, hvad vi ikke har på det store grå marked, eller hvad man kalder det i dag. Jeg forventer også, at vi senere får taget mange andre spørgsmål og emner op omkring alternativ og anden behandling, for der florerer så meget i dag, som er direkte skadeligt og farligt. Jeg håber, at vi kan få styr på det, sådan at vi sikrer det, der virkelig viser sig at være godt. Og det, der ikke fungerer så godt, og det, der er skadeligt, er vi også parate til at gøre en indsats for.

Kristeligt Folkeparti går meget positivt ind i udvalgsbehandlingen, og vi håber, at det resulterer i et godt forslag.

(Kort bemærkning).

Køpke Christensen (FP):

Det, der kalder mig herop, er de betænkeligheder, der har været ved at give en autorisation til kiropraktorerne. Visse ordførere har været inde på, at vi måske burde have haft nogle flere undersøgelser fra udlandet også for at se, om der eventuelt har været fejlbehandlinger. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at Fremskridtspartiet synes, det er helt i orden, at man gør det, men jeg vil understrege, at skulle der være – jeg siger ikke, at der er – fejlbehandlinger i udlandet, så må man gøre sig klart, at de jo også sker på lægeområdet. Det skal man lige have i tankerne.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Som det er fremgået dels af min fremsættelsestale, dels af en række af indlæggene i dag, er dette lovforslag bestemt af, at der er et flertal uden om regeringen, der ønsker, at kiropraktorer skal autoriseres gennem denne særlige lovgivning.

Denne regering såvel som de tidligere regeringer har ikke fundet det påkrævet at etablere en autorisationsordning for kiropraktorer, fordi kiropraktorer under de hidtil gældende forhold har udøvet deres virksomhed på ansvarlig vis.

Det er regeringens grundopfattelse, at autorisationsordninger med alle de regler og reguleringer, som de medfører, kun bør indføres, når der kan konstateres egentlige farlighedsproblemer, og det mener jeg ikke er tilfældet i denne sag.

Når regeringen alligevel har valgt at fremsætte lovforslag om en kiropraktorautorisation, skyldes det et ønske om at sikre en hensigtsmæssig regulering af kiropraktorerens virk-

somhedsområde og et ønske om, at det sker på en for alle parter forsvarlig måde.

Jeg finder, at det lovforslag, vi nu behandler, etablerer en fornuftig balance mellem kiropraktorerne, lægernes og fysioterapeuternes virksomhedsområder. Det har i denne forbindelse været vigtigt for mig, at fysioterapeuternes nuværende muligheder for at udøve manuel terapi bliver bevaret, og det sker ved ændringen af terapiassistentloven, som medfører en forenklet adgang for læger til at henvise patienter til behandling hos fysioterapeut.

Lovforslaget sikrer endvidere, at de centrale myndigheder får en fornuftig indsigt i kiropraktorerne uddannelsesmæssige forhold. Såvel den kiropraktiske grunduddannelse som den supplerende praktiske uddannelse, som en nyuddannet kiropraktor skal gennemgå, skal i fremtiden godkendes af de centrale sundhedsmyndigheder.

Der har under ordførernes redegørelser været rejst en del spørgsmål omkring bestemmelserne om småbørns undtagelse fra kiropraktorerne virksomhedsområde. Hr. Erling Christensen gav mig endda et tilbud om at slå en handel af om at give køb på denne bestemmelse. Jeg må sige, at jeg ikke føler, det er hensigtsmæssigt, at småbørns sundhed gøres til genstand for handelsaftaler.

Sundhedsstyrelsen har givet det råd, at man undtager småbørn under 1 år, og der er argumenteret for dette synspunkt i bemærkningerne til bekendtgørelsen, der ledsager lovforslaget. Hovedårsagen er, at der ikke findes dokumentation for positive resultater af kiropraktisk behandling af biomekaniske funktionsforstyrrelser hos småbørn, og som sagt er begrundelserne uddybet i bemærkningerne.

Jeg må selvfølgelig tage det til efterretning, hvis et flertal mener noget andet, men i og med, at vi etablerer en autorisationsordning, står sundhedsmyndighederne over for befolkningen som en garant for, at behandlingen også er forsvarlig, og at den foregår på et dokumenteret grundlag. Jeg kan ikke forhindre et flertal i at ændre lovforslaget på dette område, det er flertallets ret, men så er det også flertallets ansvar at fravige den sundhedsrådgivning, som anses for den højeste her i landet.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

[Erling Christensen]

Ministeren fortalte, at jeg gav tilbud om en handel: at give køb på § 4. Som jeg sagde til et lovforslag i går, og som jeg vel også kan karakterisere min ordførertale til dette lovforslag, så er lovforslaget ikke så ringe endda, sagt på jysk, og med det udgangspunkt er det min klare fornemmelse – som også ordførertalerne har vist – at der er et flertal for ikke at lave indskrænkninger i lovforslaget.

Ministeren siger, at der ikke er dokumentation for, at en kiropraktisk behandling har indvirkning på børn under 1 år. Man har ved at give denne uddannelse autorisation et dokumenteret grundlag, som jo er uddannelsen. Det er jo det samme, man gør på lægestudiet, for at være læge er jo, at man kan dokumentere, at man har gennemgået en bestemt uddannelse. Det er sådan, man bliver læge, og man bliver kiropraktor, fordi man har gennemgået en bestemt uddannelse.

Lovforslaget giver Sundhedsministeriet fuld indsigt i denne dokumentation, denne uddannelse. Derfor er det svært at forstå, at ministeren siger, at der ikke findes dokumentation, når der i lovforslaget er dokumentation for uddannelsen. Det fremgik vel også af flere ordførertaler, som i sig selv gav dokumentationen – hvis ministeren hørte godt efter, så fik vi jo flere. Kristeligt Folkepartis ordfører sagde: Det er stort set et godt forslag, det er et godt grundlag at gøre det på, nemlig uddannelsen. Den konservative ordfører sagde, at kiropraktorvirksomheden er udøvet på fuldt forsvarlig vis.

Men jeg glæder mig over, at der er så stor og bred tilslutning til dette lovforslag, og at der også er stor og bred enighed om, at der er dokumentation for, at der ikke bør laves nogen begrænsninger for kiropraktorers virksomhedsområde.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Ministerens, skal vi sige argumentation for, at man ikke vil tage de helt små børn med, er, at der ikke er beviser for, at det hjælper, og den begrundelse, der står i lovforslaget om, hvordan barnet er bygget op, og hvor svært det kan være, og hvilke skader der kan ske, synes jeg ikke stemmer.

Hvis man ikke vil have børnene med – og vi er meget åbne for at drøfte det – så må man da sige helt kontant, at for de små børn er der en

reel fare. Ellers kan de mange forældre til småbørn jo sige: Hvorfor må vi ikke gå til en kiropraktor, som man har gjort det igennem mange år? Vi kender andre, der har gjort det. For os er det meget væsentligt at høre ikke bare nogle påstande, men helt sagligt, hvorfor man ikke vil have dem med.

Og så vil sundhedsministeren ikke påtage sig ansvaret, men det skal være vores ansvar. Til syvende og sidst er der jo et ministeransvar og Folketinget, der står bag; vi har haft adskillige love, hvor det er sådan. Og derfor forventer vi at få helt klar besked, ikke lige nu, men i hvert fald i udvalget, om den dybereliggende grund til, at man ikke vil have de små børn med.

(Kort bemærkning).

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg er fuldstændig klar over, at når man laver en lov som denne her, så skal der være en vis kontrol fra Sundhedsstyrelsens side med det, og så føler man også et vist ansvar for, at det kan køre rigtigt. Ministeren siger, at når et flertal beslutter, at det skal være sådan, så må flertallet også tage ansvaret for det, og det synes jeg lyder helt rimeligt. Jeg mener bare, at der må findes oplysninger – ellers mener jeg man må prøve at få disse oplysninger – om den positive behandling, mange børn har fået hos kiropraktorerne. Man må indhente nogle oplysninger om de gode resultater, der opnås med behandling af børn, inden man helt konsekvent siger, at man ikke må behandle børn.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg afviser ikke, at man kan fremvise en lang række enkeltstående tilfælde, hvor behandling har haft en gunstig virkning. Når jeg taler om dokumentation, taler jeg om videnskabelig dokumentation, og indtil videre afgøres videnskabelig dokumentation ikke i almindelighed ved flertalsafstemninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sund-

[Tredje næstformand]

hedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 122:

Forslag til lov om udpegnings af en opmand i forbindelse med indgåelse af en ny overenskomst om almen lægehjælp efter lov om offentlig sygesikring.

Af sundhedsministeren (Ester Larsen).
(Fremsat 1/2 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Tove Lindbo Larsen (S):**

Da Socialdemokratiets ordfører, hr. Torben Lund, ikke kan være til stede, skal jeg på Socialdemokratiets vegne kommentere lovforslaget.

Lovforslaget er jo en opfølgning af beslutningsforslag nr. B 5 om almen lægegerning, hvori regeringen fik pålagt at fremsætte forslag til lov om udpegnings af en opmand, der skal træffe afgørelse om de spørgsmål, som Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation ikke inden den 1. juni 1991 kan opnå enighed om ved forhandlingerne om en ny overenskomst om vilkårene for almindelig lægehjælp efter lov om offentlig sygesikring.

Lovforslagets paragraffer er få, men udformet efter beslutningsforslagets indhold. Ministeren tilkendegiver dog alligevel såvel i bemærkningerne som i fremsættelsen en række betænkeligheder. Vi er naturligvis klar til at diskutere disse under udvalgsarbejdet. Jeg skal dog allerede nu sige, at såfremt opmanden kommer i funktion og det viser sig, at en måned er for kort tid til at gøre arbejdet færdigt, er vi villige til at give opmanden bemyndigelse til at forlænge den gældende overenskomst for en begrænset periode, således at arbejdet kan færdiggøres.

Vi skal naturligvis ikke udstede bindinger for arbejdet, men jeg vil da gerne understrege, at de synspunkter om rationalitet og forbedring af patientbehandlingen, som begge parter allere-

de har givet udtryk for, er vi enige i. Vi mener heller ikke, at borgernes rettigheder må anfægtes – bestemt ikke. Det tror jeg nu heller ikke at hverken parterne eller en eventuelt kommende opmand skulle have til hensigt.

Vi har noteret os regeringens økonomiske betænkeligheder og de forslag, som ministeren skriver om i bemærkningerne af økonomisk karakter. Det må vi se nærmere på i udvalget, det er fem minutters taletid ikke særlig velegnet til.

Socialdemokratiet er part i flertallet bag beslutningsforslag nr. B 5 fra december sidste år, og vi er naturligvis interesserede i at gennemføre lovforslaget, også gerne hurtigt, og vi håber på et positivt samarbejde i udvalget.

Karen Højte Jensen (KF):

Allerede den 28. december 1990 gik den konservative folketingsgruppe imod dette lovforslag, som et flertal har pålagt sundhedsministeren at fremsætte. En vedtagelse af lovforslaget vil betyde et markant brud med tidligere praksis for løsning af interessedivider. Ministeren har grundigt gennemgået alle problemerne i bemærkningerne til lovforslaget, så dem skal jeg ikke gentage. Jeg håber naturligvis, at de har givet partierne bag ideen, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre, anledning til grundigt at overveje, om det alligevel er et godt forslag. Det er jo ingen skam at blive klogere som følge af mere viden.

Jeg må også nævne, at hverken Praktiserende Lægers Organisation eller Sygesikringens Forhandlingsudvalg ønsker denne opmand, og en vedtagelse af lovforslaget vil efter min opfattelse være ødelæggende for forhandlingerne. De to organisationer vil være de bedste til at få en overenskomst i stand, en moderniseret overenskomst, der tager højde for en forenkling af honoreringen af de praktiserende læger og tager højde for overgang til edb-afregning, der giver besparelser og mere tidssvarende registrering af aktiviteterne, og en gennemgribende omlægning af lægevagtsordningen.

Nye regler må også sikre, at aftalte økonomiske rammer overholdes, som det er aftalt i andre overenskomster inden for sygesikringsloven. Også opprioritering af forskning og sikring af finansieringen af uddannelsesstillingerne er vigtige elementer at få inddraget.

Skulle flertallet fra den 28. december 1990 ikke i de efterfølgende uger have ændret hold-